

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Sic Deus dilexit mundum. Joann. cap.2. Thema:
Per excessum, amore immenso, diligit nos Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

FERIA SECUNDA PENTECOSTES.

CONCIO SECUNDA.

Sic Deus dilexit mundum. Joan. cap. 3.

Textus.

*Sic: per excessum, modo immenso, Deus thema.
diligit hominem.*

 Cta Apostolorum narrant cap. 2. S. Spiritum in forma ignitarum linguarum super Apostolos venisse: *Exordium.* Et apparuerunt illis differtatæ linguae tanquam ignis, seditque super singulos eorum. Cur in igne appa- ruerit S. Spiritus rationem scio; nempe factum esse ad amorem divinum indicandum: ast quæstio est, cur recte hic ignis formam flammæ linguae expressit? quæstionem similitudine declaro: æstuat aliquis intensissimo calore, & exinde nascente siti torquetur: sic calorem patiens, desiderat medico, aut suis intimis amicis intensem calorem, quo æstuat, indicare, verbis dum nequit explicare signo demonstrat, aridam suam linguam extendit, ex hac intelligent, quām immenso calore æstuat, flagret: Ab æterno sanctissima Trinitas, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus summo erga nos homines æstuabat amore, explicare hunc caloris, amoris inquam, æstum, cum sit impossibile, in for- ma ignitarum linguarum appetere S. Spiritus, signo declarans, quod verbis eloqui impossibile est, nimirum quantus sit divinus amor erga homines, nempe; immensus, summus, infinitus. Sic scriptum est: *Joan. cap. 3. Charitate perpetua dilexi te.* Et ad *Texta Sacra* Ephes. cap. 2. Paulus habet: *Propter nimiam charitatem, qua di- Scripture.* lexit nos. Audiamus & Patres de immenso Dei amore scribentes: *SS. Patres.* O charitatem verè nimiam, que omnem mensuram excedit, modum transcendit, & supereminet universis. Exclamat S. Bernardus in ep. secunda S. Pauli ad Eph. *Sic Deus dilexit*; *S. Bernardus.* *sic:*

*sic: ut neque mens capere sufficit, neque sermo valeat enun-
rare, nam quantum plus dixeris, multum plus prateres; an-*
*S. Chrysost. Chrysostomus hom. 27. in Genes. Deus factus est participes
mortaliatis, ut homo fieret particeps sue Deitatis, faci-*
*S. Augustin. S. Augustinus Tract. 49. in Joanné. Et iterum lib. 3. confess. cap.
O tu bone omnipotens, qui sic curas unumquemque nostrum
quasi solum cures, & sic omnes, quasi singulos curares, & diligi-*
*S. Hieronym. Audiatur & S. Hieronymus in Ps. 26. In hoc contemplari
ingentem Dei amorem erga homines, quod parentum amari
filios in morte saltem finitur, Dei autem amor crescit in to-*
*S. Thomas à pore. Aureè scribit S. Thomas à Villa Nova Dom. 2. in
Villa Nova. Supra modum, sine modo me Domine dilexisti, & qui omni
numero, pondere, & mensura fecisti, in me diligendo, numero
pondus, & mensuram excesisti. S. Spiritu pro gratia invec-*
Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Ezechiel cap. 40. describit se in Spiritu raptum videtur
rum, qui in templo Dei omnia ad amissim mensurabat: *Bi-*
vir, cuius erat species quasi species aris, & funiculus in
manu ejus, & calamus mensura. Hic vir mensurabat, *ca-*
cem deducebat, portarum, atriorum, altarium, latitudinem
*gitudinem, altitudinem, unicum erat, quod vir ille non meti-
bat, & quid illud? erat ignis, ignem, de quo scriptum legi-*
ignis super altare semper ardebit. Levit. 6. Angelus non
mensus: cur & ignem non metitur? fateor elementum ignis, non
jam sursum, jam deorsum fertur, difficile, immo corporearum
impossibile fore, Spiritui autem, qualis erat vir ille ab Ezechi-
elius, est possibile, cur ergo vir ille, Spiritus qui erat, & ignis
non est mensus? Theodoretus vult, per ignem, indicari Dei am-
orem, vir ille Spiritus licet, ignem intermittebat metiri, ut Dei am-
oris imminositatem ostendat, ac demonstret, amorem Dei est
homines, altitudinem, longitudinem, latitudinem, terminum
calo-

calculum, aut gradum determinatum non habere, finem nescire.
Hoc indicare voluit Sponsa, Cantic. cap. 8.

CONCEPTUS II.

Amorem divinum sponsa igni infernali comparat: *Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus emulatio.* Inepta videtur similitudo, quia amor divinus inferno comparatur; Amorem amantes non inferni ignem, sed paradisi prægustum existimant; quid ergo mysterii indicare vult S. Spiritus, Amorem divinum igni infernali comparando? Advertite mysterium: ignis inferni diurnus, interminabilis est, semper ardet, & ardebit in æternum. Ita Isaías prædicat c. 66. *Ignis eorum non extinguetur.* Ignis inferni ardet & non consumitur, vivacissima illa flamma immortalis est, nunquam deficit, nunquam extinguitur. Huic ergo inefficienti, immortalis igni, igni infernali, sponsa amorem divinum comparat, ad indicandum: quod immensus sit Dei amor erga hominem, interminabilis, inconsuptionis, immensus, immortalis, quod & ipse Deus indicare voluit Oœcæ cap. 2.

CONCEPTUS III.

Desponsabo te mihi in sempiternum, ad hominem inquit Deus. Notate verbum: *desponsabo*: quo verbo immensum suum amorem erga hominem, divina bonitas exprimit; deduco hoc sequenti discursu: Si quis Princeps pauperem puellam adoptaret in filiam, ac hæredem, magnum monstraret amorem, si ultero assumeret & in sponsam; amorem maximum exhiberet, cum amore conjugali, major amor non detur, teste Scriptura: Genel. 2. *Relinquet homo patrem & matrem, & adhærebit uxori sue, & erunt duo in carne una.* *Desponsabo te mihi in sempiternum*, dicit Deus; desponsabo: non simplici, sed maximo, maritali inquam amore, diligit Deus hominem, amore immenso, excessivo, quod ulterius deduco ex verbis Thematis.

Pars II.

(B)

CON-

CONCEPTUS IV.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum dedit. Filium suum unigenitum Deus Pater, ut hominem custodiret: jam si possibile est mensurare Dei amorem hominem quam sit excessivus, immensus: Filium suum unigenitum Deus Pater dedit in custodiā, curam, ac tutelam Angelorum, Math. cap. 4. *Angelis suis Deus mandavit de te, ut diant te, in omnibus viis tuis.* Angelus ens est finitum: est creatum, ac limitatum, ad pondus, & mensuram, divinitati productum: Filius Dei, Deitas est infinita: Filius Deitatis, & existentia, sine pondere, sine numero, sine mensura. Non Angelum, non ens finitum, & limitatum, non creatum numero, pondere, & mensura productam, sed ipsum Dei Filius in essentia, in existentia infinitum, immensum, inscrutabilem Deus Pater hominis custodem, curatorem, redemptorem quis exinde non agnoscit, amorem Dei erga hominem effundit, sine mensura, verè excessivum. Profundiū veritatem scrutemur.

CONCEPTUS V.

Sit mihi creaturarum infimo licitum investigare: quid respondet divinus genius: Deus est perfectissima essentia cuius terrae fertilitas mera umbra est. Deus est imperficitas, respectu cuius vastum mare vix unica aqua gutta est. Deus est indeficiēs amor, respectu cuius omnes conflagantur & incendia Aethnæ, Vesuvii, vix unica flammula apparent. Deus est incomprehensibilis Charitas, respectu cuius sol, luna & lucis radius, vix nominentur. Deus est indescriptibilis Mysteria, respectu cuius ccelum vix punctum, terra, arenæ granulata dicendum est. Deus est inexplicabilis Sapientia, respectu cuius angelicus intellectus, vix pulvisculus est. Deus est summa potestas, respectu cuius vis totius mundi, crepundia dicuntur. Quero nunc econtrariò, quid est homo? Respondeo: homo est vilis terrae gleba, vas plenum imperfectionibus, ac defectibus humilis origine, pauper qualitatibus, idiota in sciibili, balbum in loquendo, rusticus in moribus, distractus cogitatione, vanus.

actione. Quid est homo? est scopus infirmitatum, vas fragile, exul in hac valle lachrymarum, rebellis Dei, sclavus mortis, elca verium. Jam agnosce immensum Dei amorem erga hominem: Deus perfectissima essentia, Deus inscrutabilis bonitas, Deus immensus amor, Deus incomprehensibilis claritas, Deus indicibilis Majestas, Deus inexplicabilis sapientia, Deus summa potestas, in homine quiescit, in homine contentatur, ita Genes. c. 2. *Creavit Deus hominem, & requievit.* Quietem præcedit labor & fatigatio, creavit Deus hominem, & requievit, O amor! super hominem, hoc nihilum defatigatur Deus fortissimus, laetatur Deus potentissimus, quietem capit Deus immutabilis. Sic, sic, per immensem, per excessum, Deus dilexit mundum.

CONCEPTUS VI.

Peccavit Adam, & statim deambulavit Deus in Paradiso, in clamans: *Adam ubi es?* Genes. 3. Desuper S. Augustinus: *Vox Dei, Adam ubi es, non increpantis, sed miserantis, & querentis est.* Videamus nunc, quis factus sit Adam peccando: quid est homo peccator? peccator est illud monstrum, cuius malitia Universum implet; in celo hujus monstri, peccatoris inquam, summus est contemptus, in terra ejus persecutio, in igne videatur ejus via, in mari audiuntur ejus prædationes, in aere perstrepunt ejus blasphemiae, in terra cernuntur ejus rixæ, in civitatibus ejus regnat superbia, in templis ejus sacrilegia, in tribunalibus ejus injustitia, in palatiis ejus fraus & fallacia, in cubiculis ejus nequitia, in foro ejus malitia, in plateis ejus lascivia. Quid est peccator? Est hostis Dei, sclavus Dæmonis, scœtens cadaver, abominatio Angelis, bestiis horror; tale monstrum, atque prostibulum factus est Adam, & per Adam universum humanum genus; talis ac tantus reus læsum divinam Majestatem supplex accedere debebat, cum in omni foro, reus ac offensor, læsum, offensum sequi, convenire, veniam rogare teneatur. Ast O Amor Dei immensus, Deus offensus, Majestas Dei læsa, sequitur reum, convenit offensorem suum; gratiam & veniam sua sponte offert, indulgentiam pollicetur, *Adam ubi es?* An non hic patet (B) 2 amorem

amorem Dei erga hominem esse excessivum, immensum,
sinitum.

CONCEPTUS VII.

Ex inexhausto amoris divini fonte conclusum est in SS.
nitatis Confistorio, perditum hominem iterum redimere, id
um reddere salutis, capacem vitæ æternæ; mirum ergo, q.
hunc actum redemptionis generis humani, Filius, secunda
sona, & non potius S. Spiritus, qui amor Dei intitulator, pere
rit; cur Amor divinus, S. Spiritus, tertia in Trinitate perf.
hominem non redemit? bene notate: Conclusum fuisse, Ro
nam, quæ opus redemptionis assumeret, mortem subire debet
non ergo S. Spiritus, qui amor dicitur, redemptionis opus affi
psit, ut noscamus Amorem Dei erga hominem immortaliter
nunquam exspirare, nunquam deficere, aut interire; sed pa
cessum, sine modo, numero, ac mensura permanere.

Epilogus.

Hortor ergo cum S. Ambroſio lib. 6. in cap. 7. Lukas:
est, quod dignè Deo referre possumus; quid enim referto
suscepta carnis injurya, quid pro verberibus, quid pro cru
mihi, si non dilexero. Reddamus ergo amorem pro de
charitatem pro munere, gratiam pro sanguinis
pretio. Amen.

